

Hoe RI&E ongelukken in het magazijn kan helpen voorkomen

Qua veilig en gezond werken is er nog veel mis in distributiecentra. Dat blijkt uit een rapport van de Arbeidsinspectie. Vier van de vijf dc's overtraden vorig jaar veiligheids- en gezondheidsregels. In twintig situaties moest de inspectie zelfs het werk stilleggen, omdat er acuut ernstig gevaar dreigde voor de werknemers, bijvoorbeeld het picken van orders op hoge stellages zonder valbescherming. Hoe kan een Risico Inventarisatie & Evaluatie ertoe bijdragen om het risico op ongelukken in distributiecentra te verminderen?

Volgens bedrijfsadviseur magazijnen André de Ruijter van ondernemersvereniging Evofenedex worden met name de kleine(re) logistiek dienstverleners, verladers en expediteurs in beslag genomen door dagelijkse werkzaamheden, waarbij vaak sprake is van hoge leveringsdruk. Daardoor schiet veilig en gezond werken erbij in. "Het optimale economische rendement halen uit de dagelijkse operatie heeft topprioriteit en gaat dikwijls voor. Dat is helaas de praktijk. Pas als er een (bijna-)ongeval heeft plaatsgevonden of de Arbeidsinspectie onveilige situaties heeft gesignaleerd, worden bedrijven wakker en gaan ze actie ondernemen door een RI&E op te laten stellen." Als de Arbeidsinspectie voor de eerste maal overtredingen constateert, wordt er nog niet direct gesanctioneerd. Bedrijven krijgen de tijd om orde op zaken te stellen. Maar als na een herhaalbezoek de situatie nog niet is verbeterd, krijgen bedrijven boetes en procesverbalen aan hun broek. "Sanctionering is maar een deel van de oplossing voor het beter naleven van de

wettelijke verplichting om over een RI&E te beschikken", vindt De Ruijter. "Evofenedex probeert haar achterban intrinsiek te motiveren om werknemers een veilige en gezonde werkomgeving te bieden. Dat begint bij het inventariseren en evalueren van risico's in het magazijn. Het hebben van een RI&E markeert pas de start van een veiligheidsaanpak binnen een organisatie", aldus De Ruijter.

Bedrijfsblind voor risico's

Logische vervolgvraag is: hoe krijg je bedrijven wel zover dat ze een Risico Inventarisatie & Evaluatie laten opstellen? Belangrijk, want het moet simpelweg: sinds 1994 is deze methodiek wettelijk verplicht voor elk bedrijf met meer dan 1 fte. Maar nog belangrijker: het is onmisbaar om in eerste instantie inzicht te krijgen in welke risico's het personeel loopt in het operationele proces in een dc of magazijn. "Ik merk regelmatig dat werkgevers 'bedrijfsblind' zijn voor bepaalde risico's op de werkvloer", zegt De Ruijter. "Een relatieve buitenstaander als een veiligheidskundige kijkt fris en onafhankelijk tegen werksituaties aan en kan de mate van een risico dat iemand loopt vaak beter inschatten. Daardoor krijgt de werkgever beter inzicht in de risico's. De Code Gezondheid Veilig Magazijn is een prachtig opstapje voor het maken van een RI&E. De code biedt praktische tips en handvatten om op een betaalbare manier van het magazijn een gezonde en veilige werkplek te maken. Dit begint bij de RI&E, maar gaat veel verder. In de code staan onder andere tien risicohotspots in het magazijn, en er wordt vermeld wat je eraan kunt doen om het risico te beperken."

De Ruijter, zelf veiligheidskundige, adviseert bedrijven en organisaties die onvoldoende kennis en/of competentie hebben om risico's te beoordelen, een dergelijke professional in de arm te nemen voor het opstellen van een RI&E. Deze inventariseert en weegt de risico's tijdens zijn inspectieronde en neemt interviews af met medewerkers en het management van het magazijn of het dc over de geconstateerde risico's en welke beheersmaatregelen daarbij horen. Vervolgens kan deze veiligheidskundige later audits afnemen om helder te krijgen of deze maatregelen ook daadwerkelijk zijn genomen.

Nauwelijks aanvragen RI&E

Advies- en consultancybureau Avegos Logistics adviseert bedrijven over magazijninrichting en procesverbetering. Logistiek consultant/engineer Alexander van Weelden krijgt nauwelijks aanvragen binnen uit de logistieke branche omtrent het laten opstellen van een RI&E. "Helaas constateer ik dat het in de logistiek schort aan motivatie om veilig en gezond te werken. Veelal hoor ik: 'Er gebeuren toch geen ongelukken hier, dus...' Vooral bij de traditionele verladers en dienstverleners, waar veel volume tegen een relatief lage winstmarge wordt verwerkt, heeft veiligheid dikwijls geen voorrang en liggen de accenten vooral op zoveel mogelijk bezuinigen op personele lasten en investeren in automatisering. Het gaat vooral mis bij weinig standaardisatie en op plekken waar processen en rijroutes altijd anders kunnen zijn. Dan roep je de problemen op je af als je keihard gaat 'knallen...'"

Intrinsiek motiveren

Avegos richt zich net als Evofenedex op het stimuleren van de intrinsieke motivatie van zijn cliënten om serieus werk te maken van een veilige en gezonde werkomgeving. Van Weelden denkt dat risico inventarisatie & evaluatie-management alleen een succes wordt als iedereen van 'hoog tot laag' in het bedrijf

SLECHTS HELFT BEDRIJVEN BESCHIKT OVER RI&E

Uit onderzoek van diverse brancheverenigingen, waaronder Evofenedex, blijkt dat slechts 50 procent van de bedrijven in Nederland over een RI&E beschikt. Redenen waarom bedrijven niet risico's op de werkplek in kaart brengen, is dat ze het proces te ingewikkeld vinden, niet op de hoogte zijn van het bestaan ervan of simpelweg niet willen. Circa vier op de tien bedrijven missen één of meerdere aanwezige risico's in de bedrijfsvoering.

gemotiveerd is om dagelijks te monitoren en te handhaven op veilig en gezond werken. "Het is mijn taak om personeel en management zover te krijgen dat ze serieus met deze thema's aan de slag gaan. Het uitgangspunt is dat dit over mensen gaat en niet of een object veilig is of niet. Als personeel het gevoel krijgt in een veilige en gezonde omgeving te werken en zich serieus genomen voelt, dan krijgt het een positieve mindset en zullen personeelsleden eerder geneigd zijn zelf bepaalde onveilige situaties in de gaten te houden en te melden." ■

STAPPENPLAN VOOR OPSTELLEN VAN RI&E

Stap 1: Analyse. Inventariseer en beoordeel risico's op de werkvloer. Je kunt hier onder meer de tien hotspots uit de Code Gezond en Veilig Magazijn bij gebruiken. Daar worden ook risico's uitgelicht en oplossingen gegeven (look over fysieke belasting, etc.).

Stap 2: Maak een plan van aanpak en bedenk concrete acties om risico's uit te bannen. Maak een heldere taakverdeling en tijdplanning.

Stap 3: Zorg voor voldoende draagvlak; wijs bijvoorbeeld kartrekkers aan en integreer veilig en gezond werken in onboardingprocessen, standaard werkinstructies en teamoverleggen.

Stap 4: Blijf meerwaarde van veiligheid en gezondheid benadrukken door bijvoorbeeld beloningen uit te reiken aan degenen die oplossingen aandragen voor veiliger en gezonder werken. Zo creëer je een veiligheidscultuur.

Stap 5: Evalueer regelmatig de beheersing van risico's en of er nieuwe risico's zijn ontstaan. Organiseer een veiligheidsdag of in-companytraining.

